

Prevádzková správa systému SK-NIC

za obdobie

1. december 2006 – 31. máj 2007

Obsah

Obsah	2
Krátky prehľad.....	3
Komentár riaditeľa	3
O dokumente.....	4
O SK-NIC, a.s.	5
Z histórie	5
Princíp fungovania.....	6
Základné princípy súčasného systému	6
Stavy domén	6
Údaje o výkone správy domény .SK.....	7
Počet všetkých registrovaných doménových mien	7
Počet aktívnych doménových mien	7
Celkový počet registračných operácií	7
Počet nových domén.....	7
Počet presunutých domén	8
Počet vymazaných domén	8
Počet užívateľov	9
Počet akreditovaných registrátorov.....	9
Počet Registrácií každého z registrátorov	9
Komplikácie	10
Technický stav	11
Práce vykonané počas príslušného obdobia	11
Helpdesk	12
SK-NIC v médiách	13
Microsoft napadol falošné internetové adresy.....	13
Z domény .sk ťaží firma	14
Skratku .sk majú súkromníci.....	15
Doménu .sk prevezme do rúk štát.....	15

Krátky prehľad

- Doména .SK stále rastie. Počas prvého polroka 2007 počet zaregistrovaných domén rástol priemerne o približne 3000 doménových mien mesačne a dosiahol počet viac ako 23 domén na tisíc obyvateľov.
- Spoločnosť SK-NIC, a.s. v januári 2007 podpísala s vládou SR dodatok č. 1 k zmluve o spolupráci pri správe domény najvyššej úrovne .SK.
- Počet aktívnych domén prekročil v januári 2007 hranicu 110 tisíc a v apríli 120 tisíc. Na konci sledovaného obdobia bolo v rámci top level domény .SK aktívnych viac než 123 tisíc domén druhej úrovne.
- V sledovanom období vzrástol počet oprávnených registrátorov domény .SK o 147. Na konci novembra 2006 bolo akreditovaných 2658 registrátorov.
- V sledovanom období takisto vzrástol počet užívateľov doménových mien o 4524 subjektov. Na konci novembra bolo v systéme SK-NIC registrovaných 55.634 užívateľov.
- V sledovanom období registrátori zaregistrovali 33.062 nových domén. Vymazaných bolo 15.408 domén.

Komentár riaditeľa

V júni 2006 bola podpísaná Zmluva o spolupráci medzi MDPT SR a spoločnosťou SK-NIC. V januári 2007 bol podpísaný dodatok k tejto zmluve, ktorý spresňoval niektoré ustanovenia, najmä v prospech slovenskej internetovej komunity, napr. zvýšil sa počet členov riadiacej komisie zo 6 na 7 v prospech komunity; určili sa jednotlivé zložky, z ktorých by mali pochádzať reprezentanti internetovej komunity; spresnili sa niektoré ustanovenia týkajúce sa lehôt, krízových stavov a podobne. V súčasnosti sa doménou zaoberá Ministerstvo financií SR, z dôvodu presunu kompetencií v záležitostiach informatizácie a následnej delimitácie zmluvy o spolupráci.

Na základe zmluvy o spolupráci by sa v najbližšom čase mala vytvoriť riadiaca komisia, ktorá bude mať sedem členov – dvoch zástupcov ministerstva, dvoch zástupcov správcu domény (SK-NIC) a troch reprezentantov internetovej komunity – po jednom zástupcovi užívateľov internetu, doménových registrátorov a poskytovateľov internetu. Komisia má podľa zmluvy množstvo právomocí – na akúkoľvek zmenu Pravidiel poskytovania menného priestoru v internetovej doméne .sk je potrebný jej súhlas, takisto schvaľuje prípadnú zmenu cien za prístup k záznamu domény.

Zástupcovia spoločnosti SK-NIC, a.s. sú si vedomí, že súčasný systém správy domény má svoje nedostatky. Je však potrebné uvedomiť si, že bol zavádzaný v priebehu rokov 2002-2003, čo je pri súčasnej dynamike vývoja internetu dosť dlhý čas. Množstvo pripomienok, ktoré nám doručili niektoré záujmové združenia, sme sa snažili v priebehu rokovaní s nimi odstrániť. Medzi problémy súčasného systému patrí najmä rozhodovanie sporov, špekulatívne registrácie domén, príliš komplikovaný systém právnych vzťahov, administratívna náročnosť, nevyužívanie elektronického podpisu, či nemožnosť registrácie domén na obdobie dlhšie ako 1 rok. Preto sa budeme snažiť komplexne upraviť súčasný systém správy domény a zapracovať objektívne pripomienky internetovej komunity, ako aj skúsenosti správcov národných domén okolitých krajín. Nový návrh Pravidiel poskytovania menného priestoru v internetovej doméne .SK po prerokovaní s partnermi v riadiacej komisii včas zverejníme, aby sa k nemu mohol vyjadriť každý, kto bude mať záujem konštruktívne prispieť k diskusii o správe internetovej domény .SK.

Patrik Krauspe
riaditeľ SK-NIC, a.s.

O dokumente

Spoločnosť SK-NIC, a.s. vydáva každý polrok prevádzkovú správu. Táto správa obsahuje všetky dôležité udalosti, ako aj práce vykonané počas príslušného obdobia, vrátane technického stavu, výkonu systému, a tiež komplikácií, ktoré nastali. Táto správa obsahuje tiež údaje o výkone systému správy domény .SK, najmä celkový počet registračných operácií, počet nových, presunutých, zmazaných a zrušených registrácií v rámci domény .SK, počet akreditovaných registrátorov vrátane počtu Registrácií každého z registrátorov.

.SK

O SK-NIC, a.s.

Spoločnosť SK-NIC, a.s. je správcom domény .SK a zabezpečuje registráciu domén druhej úrovne pod doménou .SK ako doménou najvyššej úrovne (top level domain, TLD). Spoločnosť SK-NIC, a.s. poskytuje túto službu pre registrátorov, užívateľov a držiteľov domén. Povaha a charakter týchto poskytovaných služieb vyžaduje, aby bola zabezpečená v každej krajine centrálnie s následným prepojením na technické koordinačné centrum pre Internet ICANN. Spoločnosť SK-NIC, a.s. je jediným subjektom na území Slovenskej republiky, ktorý vykonáva správu domény .SK a registráciu domén druhej úrovne pod doménou .SK. Spoločnosť SK-NIC, a.s. získala toto postavenie na základe poverenia medzinárodnej organizácie The Internet Corporation for Assigned Names and Numbers („ICANN“) a je touto organizáciou riadne akreditovaným správcom na poskytovanie služby takéhoto charakteru.

Spoločnosť SK-NIC, a.s. podpísala 5. júna 2006 Zmluvu o spolupráci s Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií SR. Jej cieľom je správa internetovej domény najvyššej úrovne .SK v súlade so záujmami Slovenskej republiky i internetovej komunity pôsobiacej na Slovensku. Na základe tejto zmluvy je spoločnosť SK-NIC, a.s. povinná zabezpečovať evidenciu doménových mien domén druhej úrovne, vykonávať správu príslušných databáz a príslušných verejných vyhľadávacích a dopytovacích služieb, zabezpečovať prevádzku registračného systému domén druhej úrovne, zabezpečovať prevádzku menných serverov TLD .SK, vytvárať a vykonávať manažment zónových súborov TLD .SK. Spoločnosť SK-NIC, a.s. sa zaviazala, že 5 % z vybraných poplatkov (tržieb za predaj služieb) použije na financovanie projektov v záujme internetovej komunity. Použitie týchto finančných prostriedkov na konkrétne projekty schvaľuje ministerstvo.

31. januára 2007 bol podpísaný dodatok k tejto zmluve, ktorý spresňuje niektoré ustanovenia, najmä v prospech slovenskej internetovej komunity, napr. zvýšil sa počet členov riadiacej komisie zo 6 na 7 v prospech komunity; určili sa jednotlivé zložky, z ktorých by mali pochádzať reprezentanti internetovej komunity; spresnili sa niektoré ustanovenia týkajúce sa lehôt, krízových stavov a podobne. V súčasnosti sa doménou zaoberá Ministerstvo financií SR, z dôvodu presunu kompetencií v záležitostiach informatizácie a následnej delimitácie zmluvy o spolupráci.

Z histórie

- 1993 – začiatok prevádzky domény .SK, správcom domény je EUnet
- 1999 – zlúčenie EUnet a GNS – vzniká EuroWeb
- 1999 – databázová aplikácia
- 2002 – platená služba
- 3. november 2003 – deaktivácia nepremigrovaných domén
- 2004 – vzniká Združenie pre správu národnej domény SK
- Apríl 2005 – EuroWeb sa stáva členom skupiny DanubiaTel
- Február 2006 – zmena obchodného mena na SK-NIC, a.s.
- 5. jún 2006 – podpis zmluvy o spolupráci s MDPT SR

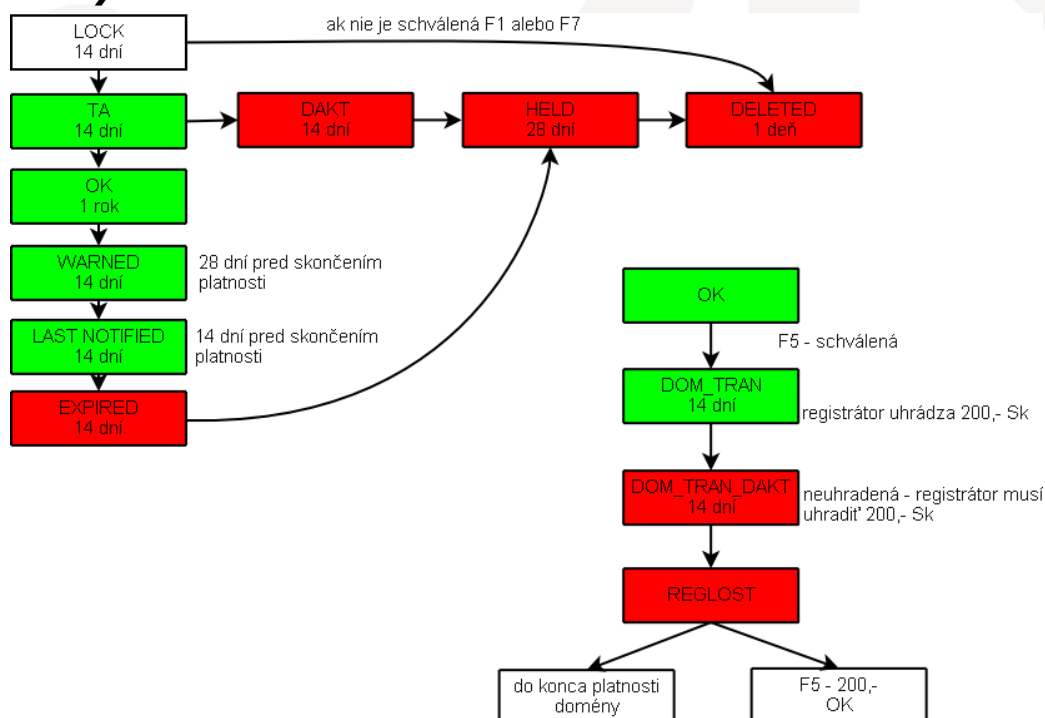
Princíp fungovania

Cieľom registrácie domény je jej sprístupnenie koncovému užívateľovi. Spoločnosť SK-NIC, a.s. dňom 13.01.2003 zaviedla nový systém registrácie domén, ktorý je podrobne popísaný v Pravidlách poskytovania menného priestoru v internetovej doméne .SK. Na trhoch týkajúcich sa domén vystupujú tri významné skupiny užívateľov: užívatelia resp. držitelia domén, registrátori a SK-NIC, a.s. Každá právnická alebo fyzická osoba, ktorá sa chce stať držiteľom domény, musí uzatvoriť najprv tzv. rámcovú zmluvu s SK-NIC, a.s. podľa čl. 3 Pravidiel, na základe čoho získava štatút užívateľa a zároveň poveruje zvoleného registrátora (nemôže ním byť SK-NIC, a.s.) na uzatváranie zmlúv o doméne (čl. 5 Pravidiel) v jeho mene. Tým indikuje existenciu zmluvného vzťahu medzi užívateľom a registrátorom. Následne registrátor v mene užívateľa (resp. budúceho užívateľa) zasiela elektronicky návrh zmluvy o doméne SK-NICu.

Základné princípy súčasného systému

- Rozdelenie užívateľov:
 - Držitelia domén – užívatelia doménových služieb, zodpovední za obsah
 - Registrátori – užívatelia s prístupom do databázy, zabezpečujúci služby registrácie domén pre držiteľov a platby
- Základný dokument: „Pravidlá poskytovania menného priestoru v internetovej doméne SK“
- Komplexný model právnych vzťahov
- www rozhranie
- Poplatok za doménu na rok vopred

Stavy domén

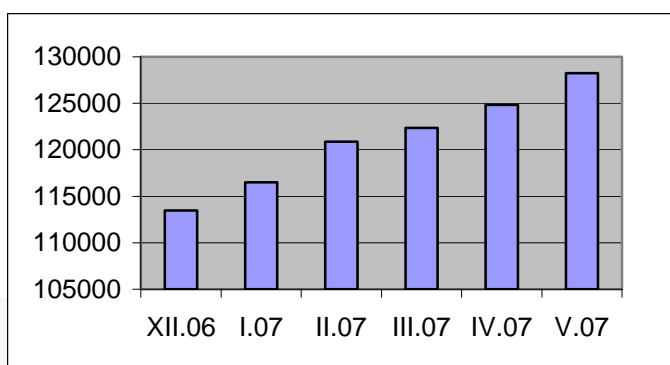

Údaje o výkone správy domény .SK

Počet všetkých registrovaných doménových mien

Tabuľka a graf uvádzajú počet všetkých doménových mien registrovaných v databáze SK-NIC v akomkoľvek stave ku koncu každého mesiaca sledovaného obdobia.

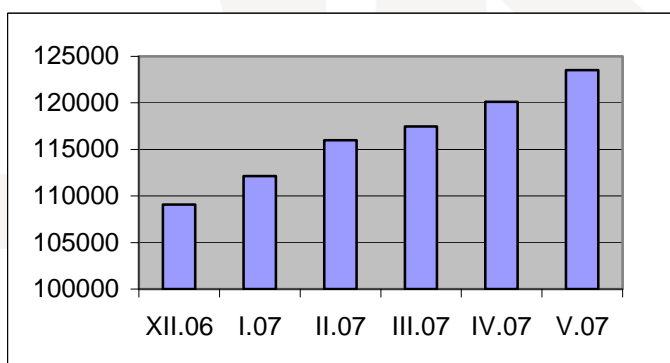
Obdobie	Počet domén
XII.06	113484
I.07	116492
II.07	120882
III.07	122355
IV.07	124836
V.07	128256

Počet aktívnych doménových mien

Tabuľka a graf uvádzajú počet aktívnych doménových mien generovaných do zóny .SK ku koncu každého mesiaca sledovaného obdobia. Funkčné sú domény v stavoch TA, OK, WARNED, LAST NOTIFIED a DOM_TRAN.

Obdobie	Počet domén
XII.06	109094
I.07	112131
II.07	115986
III.07	117453
IV.07	120112
V.07	123523

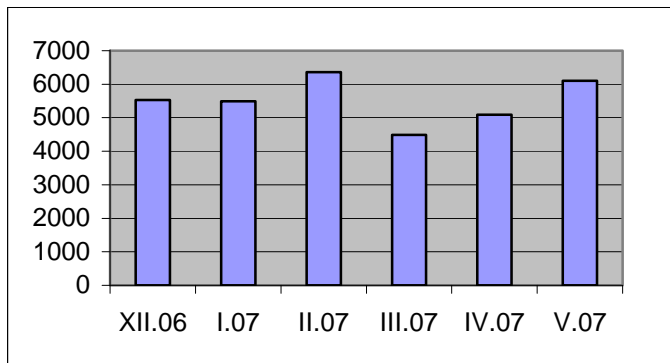
Celkový počet registračných operácií

V sledovanom období (1. decembra 2006 – 31. mája 2007) bolo vykonaných celkovo 395.874 operácií registračného systému SK-NIC.

Počet nových domén

Tabuľka a graf uvádzajú počet nových registrovaných domén v rámci každého mesiaca v sledovanom období.

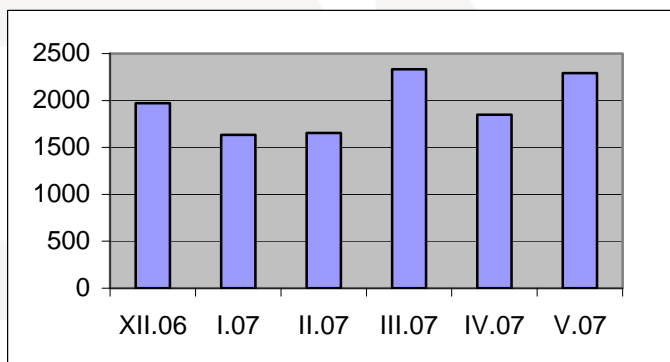
Obdobie	Počet domén
XII.06	5529
I.07	5490
II.07	6362
III.07	4489
IV.07	5094
V.07	6098
SUMA:	33062

Počet presunutých domén

Tabuľka a graf uvádzajú počet domén presunutých medzi registrátormi v rámci každého mesiaca v sledovanom období.

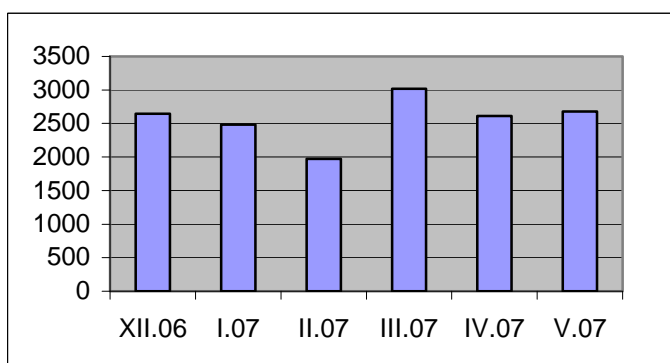
Obdobie	Počet domén
XII.06	1970
I.07	1632
II.07	1653
III.07	2334
IV.07	1848
V.07	2291
SUMA:	11728

Počet vymazaných domén

Tabuľka a graf uvádzajú počet vymazaných domén v rámci každého mesiaca v sledovanom období.

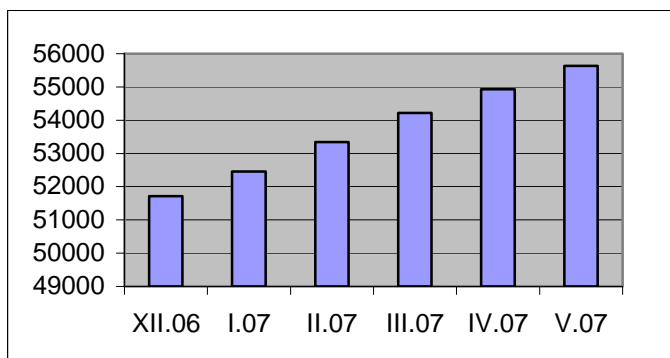
Obdobie	Počet domén
XII.06	2647
I.07	2482
II.07	1972
III.07	3016
IV.07	2613
V.07	2678
SUMA:	15408

Počet užívateľov

Tabuľka a graf uvádzajú počet registrovaných užívateľov systému SK-NIC ku koncu každého mesiaca sledovaného obdobia.

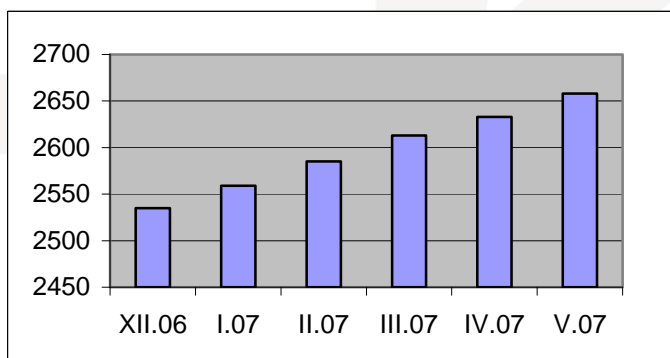
Obdobie	Užívatelia
XII.06	51714
I.07	52454
II.07	53340
III.07	54222
IV.07	54929
V.07	55634

Počet akreditovaných registrátorov

Tabuľka a graf uvádzajú počet oprávnených registrátorov systému SK-NIC ku koncu každého mesiaca sledovaného obdobia.

Obdobie	Registrátori
XII.06	2535
I.07	2559
II.07	2585
III.07	2613
IV.07	2633
V.07	2658

Počet Registrácií každého z registrátorov

V tejto časti uvádzame tabuľku 25 registrátorov s najväčším počtom domén. Kompletnú tabuľku všetkých registrátorov nájdete v prílohe.

YEGO-0001	Yegon s.r.o.	10 010
IPEK-0001	WebHouse, s.r.o.	9 846
SLOV-0006	Slovak Telekom a.s.	8 127
ZONE-0002	Zoner, s.r.o.	6 598
ISKI-0001	INTERNET SK s.r.o.	6 093
EXOT-0004	EXO TECHNOLOGIES spol. s r.o.	4 580
WEBG-0001	WEBGLOBE, s.r.o.	4 286
ASYS-0003	Atlantis Systems, s. r. o.	3 870
GLOB-0079	ACTIVE 24, s.r.o., organizacna zlozka	3 334
SLOV-0004	SLOVANET, a.s.	3 259
TELE-0028	GTS Nextra, a.s.	3 034
SWAN-0002	SWAN, a.s.	2 546
WEBY-0002	WEBY GROUP, s.r.o.	2 442
NHOS-0001	NIC Hosting - Mária Faltusová	2 372
WEBS-0001	Websupport, s.r.o.	1 737
EURO-0005	EuroNET Slovakia s.r.o.	1 684
IGNU-0001	IGNUM, s.r.o.	1 554
SZMI-0001	SZM.com s.r.o.	1 369
FFIL-0002	NETHOST s.r.o.	726
DATA-0008	Rainside s.r.o.	718
SULA-0001	Singularity, s.r.o.	698
DSCH-0002	ONEE MEDIA s.r.o.	650
ACSI-0001	ACS, s.r.o.	620
ETEC-0003	eTechnologies, a. s.	509
JARO-0011	Jaroslav Masaryk	504

Komplikácie

V sledovanom období sa neobjavili žiadne vážnejšie komplikácie v rámci systému. Niekoľko problémov súviselo s pravidelnými DoS útokmi na servery, čo sa prejavilo spomaľovaním registračného systému. Po softvérovej úprave – systému automatickej ochrany pred útočníkmi sa činnosť systému ustálila.

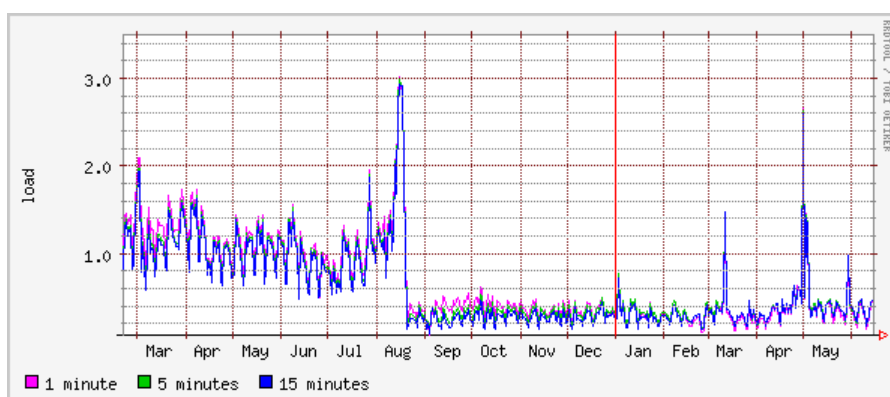
Opätovne sme zaznamenali sťažnosti na špekulatívne registrácie domén, keď sú isté domény obsadené už niekoľko rokov bez zaplatenia poplatku registrátora za prístup k záznamu domény. Tento stav je spôsobený modelom poskytovania služby, pretože registrátori platia za prístup k záznamu domény až po jej registrácii. Hoci v minulosti už bola prijatá zmena, že doména sa môže dostať iba dvakrát do stavu HELD bez zaplatenia poplatku, problém to však vyriešilo len čiastočne. Situácia sa dá vyriešiť komplexnou zmenou Pravidiel, ktorú schváli riadiaca komisia, zložená zo zástupcov Ministerstva financií SR, spoločnosti SK-NIC, a.s. a miestnej internetovej komunity.

V sledovanom období sme zaznamenali niekoľko pripomienok v súvislosti s ochrannými známkami, s dedením domén, so cybersquattingom, spamom a podobne. Niekoľko otázok smerovalo k rozhodovaniu sporov Administratívnou radou WIPO Arbitration and Mediation Center, založeného na báze pravidiel Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy (UDRP).

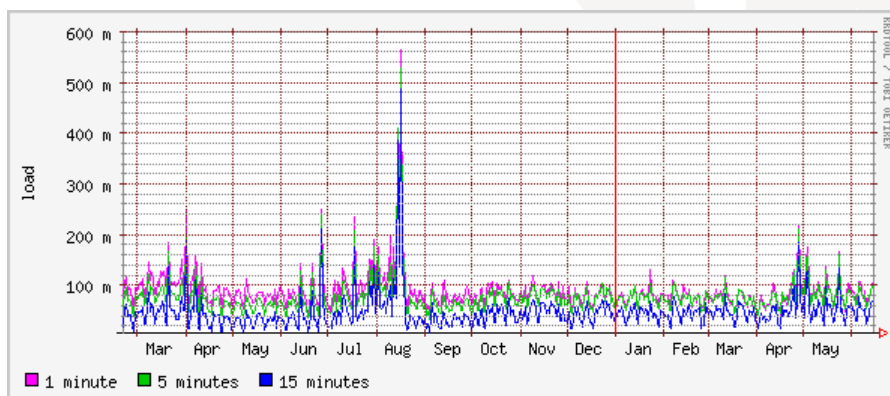
Technický stav

Po presune systému na rádovo silnejšiu platformu, ktorý prebehol 18. augusta 2006, sa utilizácia systémových prostriedkov stabilizovala. K nárastu nárokov na systém došlo 19. marca 2007, do tohto dátumu pracoval systém vo vyrovnanej prevádzke. Po analýze, vacuume a následnom reštarte databáz sa služba stabilizovala, ale už na vyššej úrovni spotreby systémových prostriedkov.

Ďalší nárast nárokov nastal 3. mája 2007, kedy bol podľa všetkého realizovaný aj DDoS útok na službu Whois. Útok sa vyriešil akútne manuálnym vyhľadáním útočníkov a ich limitáciou, na základe tohto bol vyvinutý systém na automatickú detekciu botov a útočníkov, ktorý ich po zdetekovaní začne limitovať. Systém automatickej ochrany je funkčný od 3.mája 2007.

Obr.: Zaťaženosť DB servera

Obr. Zaťaženosť web servera

Práce vykonané počas príslušného obdobia

Dňa 3. januára 2007 došlo k zmenám zápisu údajov o doméne najvyššej úrovne .SK v databáze ICANN. Bola to administratívna úprava v dôsledku zmeny názvu spoločnosti z EuroWeb Slovakia, a.s. na SK-NIC, a.s.

19. marca 2007 prebehla analýza, vacuum a následný reštart databáz systému kvôli nárastu nárokov na systém. Následne sa služba stabilizovala, ale už na vyššej úrovni spotreby systémových prostriedkov.

5. apríla 2007 sa uskutočnilo stretnutie Združenia užívateľov internetu a predstaviteľov spoločnosti SK-NIC, a.s. s cieľom skvalitnenia služieb správy národnej domény .SK. Jozef Drahovský, predseda Združenia užívateľov internetu, predniesol pripomienky svojich členov a návrhy na zlepšenie fungovania správy národnej domény .SK najmä z pohľadu užívateľov. Návrhy sa týkali odstránenia zbytočnej byrokracie, vyššieho zabezpečenia práv vlastníkov domén a technických záležitostí.

3. mája 2007 bol podľa všetkého realizovaný DDoS útok na službu Whois. Útok bol vyriešený manuálnym vyhľadáním útočníkov a ich limitáciou. Na základe toho však bol vyvinutý systém na automatickú detekciu botov a útočníkov, ktorý ich po zdetekovaní začne limitovať. Systém automatickej ochrany je funkčný od 3.mája 2007.

10. mája 2007 spoločnosť SK-NIC, a.s. uhradila podporný príspevok správcu domény v prospech medzinárodnej organizácie The Internet Corporation for Assigned Names and Numbers („ICANN“) vo výške 5.000 USD.

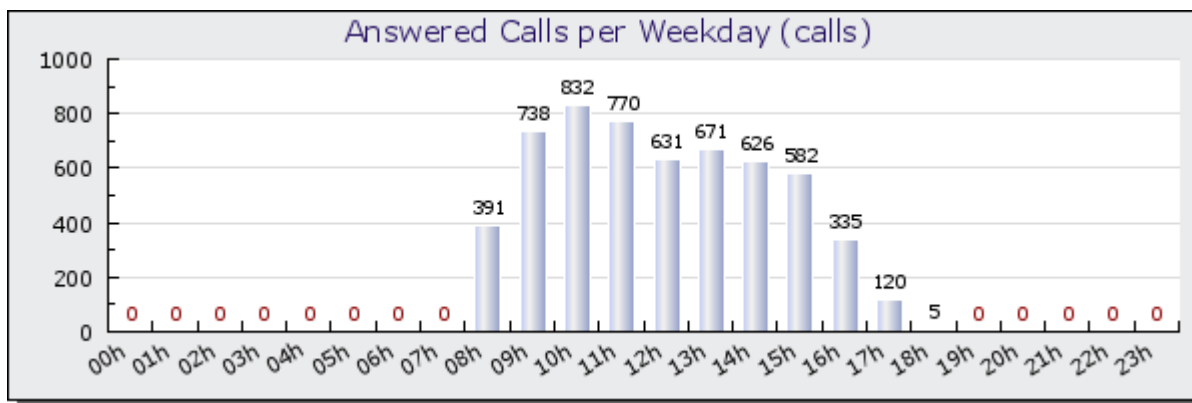
V príslušnom období boli vykonávané práce súvisiace s pravidelnou technickou a technologickou údržbou systémov a administratívnou správou domény .SK:

- performance analýza
- testy dostupnosti
- testy bezpečnosti
- profylaktická údržba systémov
- úprava shapingu
- diagnostika a konfigurácia SQL
- optimalizácia databáz
- programová analýza
- konfigurácia DNS
- backup
- administrácia serverov
- analýza logov
- helpdesk
- schvaľovanie žiadostí
- administratíva

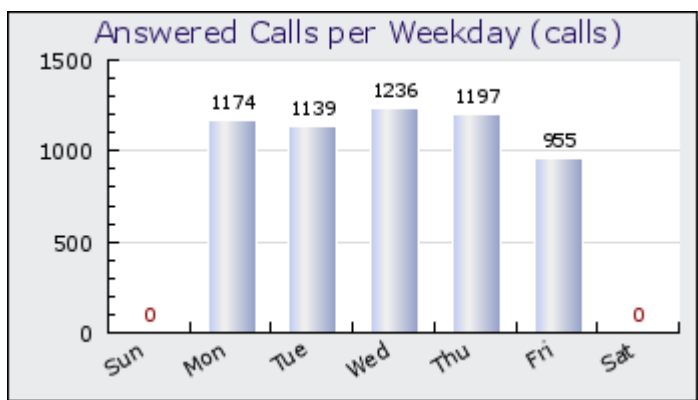
Helpdesk

V čase od 01.12.2006 do 31.05.2007 vybavil náš helpdesk 5701 hovorov. Najviac hovorov prebiehalo v čase od 09:00 do 11:00. Najviac požiadaviek na helpdesk z dní v týždni bolo v stredu.

V čase od 01.12.2006 do 31.05.2007 odpovedali zamestnanci helpdesku na 4807 emailových požiadaviek.

Obr.: Vybavené telefonické požiadavky podľa hodín

Obr.: Vybavené telefonické požiadavky podľa dní v týždni

SK-NIC v médiách

Microsoft napadol falošné internetové adresy

PRAVDA 15/03/2007

Autor: FT, eri

LONDÝN, BRATISLAVA (FT, eri) - Microsoft začal včera v USA a Európe sériu súdnych sporov proti zneužívaniu registrácie internetových stránok s podobným názvom, aký pod ochrannou známkou používa. Najväčší výrobca softvéru na svete sa chce na súde brániť proti stránkam ako "micrsoft.com", ktoré zarábajú na prešmyčkách v názve.

Jednotlivci alebo firmy, ktoré si také stránky zaregistrujú, využívajú bežné chyby internetových užívateľov, ktorí si napríklad zabudnú prepnúť anglickú klávesnicu na slovenskú a namiesto z ťuknú na y, alebo jednoducho urobia pri naťukávaní adresy do prehliadača preklep. Omylom sa tak dostanú na úplne inú stránku, ako chceli pôvodne navštíviť.

Podnikavci si podobné stránky registrujú buď preto, aby sa ich pokúsili predať majiteľovi originálnej adresy s ochrannou známkou za premrštené sumy, alebo zarábajú na reklame, ktorú užívatelia na omylom navštívenej stránkevidia.

Najviac zinkasoval v minulom roku za predaj majiteľ internetovej adresy diamond.com. Neznámy záujemca mu za lukratívnu doménu zaplatil 7,5 milióna dolárov. Podľa televíznej stanice CNN však túto sumu prekonalala stránka sex.com, za ktorú kupec zaplatil až 12 miliónov dolárov v hotovosti a v cenných papieroch.

Registrácia internetových adries s názvami známych veľkých firiem alebo všeobecných názvov a pojmov s koncovkou .sk je dobrý biznis aj na Slovensku. Ak si totiž niekto zaregistruje stránku známej zahraničnej firmy XY, ktorá sa chystá u nás podnikat', môže na, predaji adresy www.xy.sk zarobiť.

"Internetové domény sa na Slovensku predávajú za celkom slušné peniaze. Hoci sa predajné ceny nikde nevidiajú, počul som o sumách 500-tisíc korún, ale aj vyšších. Veľké zahraničné firmy sú

ochotné bežne zaplatiť za adresu aj stotisíc korún," povedal Pravde Patrik Krauspe, riaditeľ spoločnosti SK-NIC, ktorá spravuje doménu -sk.

Na internete možno nájsť niekoľko stránok, ktoré sa na obchodovanie s doménami teda internetovými adresami špecializujú.' Napríklad na stránke www.predajdomen.sk sa ceny adries pohybujú od 500 do 1,5 milióna korún. Podľa Krauspeho sa nie vždy nájde záujemca, ktorý je ochotný toľko zaplatiť. Podľa údajov Svetovej organizácie na ochranu duševného vlastníctva vzrástol vlni počet sporov o internetové adresy o štvrtinu oproti roku 2005.

Microsoft dúfa, že sa k nemu pridajú ďalšie firmy, ktoré zápasia s rovnakým problémom. Microsoftu sa v minulom roku podarilo vyhrať dva súdne spory v amerických štátoch Utah a Kalifornia. Firma vysúdila odškodné vo výške tri milióny dolárov a získala späť 409 internetových domén, ktoré porušili ochranu značky firmy.

Z domény .sk ťaží firma

HN 08/01/2007

Autor: Karol Svozil

Exminister dopravy Prokopovič podpísal zmluvu s SK-NIC, jeho nástupca Vážny ju chce zlepšiť.

BRATISLAVA - Internetová doména .sk je už vyše pol roka vo vlastníctve súkromnej firmy, ale zatiaľ bez reálnej kontroly štátu. Zmluvu s SK-NIC podpísal 5. júna odchádzajúci minister dopravy Pavol Prokopovič. Rokovania o získaní dohľadu nad internetovou "značkou Slovenska" nechal na súčasnom vedení rezortu.

"Rokujeme o dodatku k zmluve podľa predstáv súčasného ministra dopravy," povedal riaditeľ SK-NIC Patrik Krauspe. Na ministerstve preto funguje komisia, ktorá by mala dozerat' aj na ceny pre používateľov domény. Či to tak bude, to sa ešte nevie. "Štyroch členov komisie zo šiestich vymenujeme my," povedal hovorca ministerstva dopravy Marián Jánošík.

Firma je vôľou štátu

Doména sa spoplatňuje od roku 2003, dovtedy bola poskytovaná zadarmo, náklady niesol pôvodný poskytovateľ EuroWeb. Ten sa potom premenoval na SK-NIC, ktorý v roku 2005 kúpila skupina DanubiaTel Group.

V čase skomerčnenia prevádzky .sk sa o ňu začali usilovat' aj viacerí operátori či poskytovatelia hostingových služieb. Americká korporácia ICANN, ktorá prideliuje svetové internetové domény, udelila právo na .sk práve firme SK-NIC. Hlasy zo zákulisia biznisu však hovoria o chýbajúcom verejnom obstarávaní. "ICANN totiž rozhodol na základe vôle štátu," povedal Peter Blaas z konzultačnej firmy DLM.

Exminister Prokopovič sa už na zmluvu nepamätá. "Podpisoval som ich niekoľko denne, vždy však s podpisom sekčných šéfov," povedal Prokopovič. Podľa neho by na otázky týkajúce sa výberu prevádzkovateľa vedel najlepšie odpovedat' bývalý splnomocnenec pre informatizáciu Miroslav Kukučka. Ten je na dovolenke v zahraničí a k téme sa chce vyjadriť až po návrate na Slovensko.

Viacerí odborníci z IT sektora však nesúhlasia s takouto formou správy domény, keďže vo svete sa viac osvedčil princíp neziskovosti, takže tržby za domény iba kryjú náklady prevádzkovateľov.

Ak by sa do dodatku k zmluve nepodarilo vyrokovať možnosť cenových obmedzení zo strany štátu, firma bude môcť ceny zvyšovat' iba podľa vlastného uváženia. "Zmluva je problematická, štát by totiž mal viac dbať o záujmy používateľov, takto prijal záujmy prevádzkovateľa," povedal Ivan Leščák z GTS Nextra, ktorý do roku 2001 pôsobil v EuroWebe.

Krauspe nesúhlasí. "Zmluva je o spolupráci s ministerstvom, nie o poskytovaní služby. Administratívne sme totiž doménu previedli na štát, ktorý ju do júna nemal. Od štátu sme navyše nič nedostali a zisky sú minimálne," povedal riaditeľ SK-NIC. Presný zisk ešte nie je známy, keďže SK-NIC je účtovnícky osamostatnená až od januára tohto roka.

Miliónový biznis

Zmluva bola podpísaná na päť rokov a firma za rok inkasuje za 110-tisíc domén od 52-tisíc zákazníkov okolo 66 miliónov korún bez DPH. "Päť percent z tržieb má ísť na rozvoj internetovej komunity," povedal Jánošík. Krauspe odhaduje zisk na dva milióny korún, pričom sľubuje, že firma ho bude celý investovat'.

Ministerstvo dopravy hovorí, že zmluva je posunom k lepšiemu. "Keď doménu .sk vlastnil EuroWeb, štát nemal akúkoľvek možnosť zasahovat' do jej správy. Zástupca štátu nemal právo veta," povedal Jánošík. Ministerstvo podľa platnej zmluvy plne preberá koordináciu správcovských a duševných práv

domény. Na druhej strane, možnosť zmeniť zmluvu s SK-NIC je obmedzená, keďže s úpravami musia súhlasiť obe strany.

CENNÍK SLUŽIEB ZA PRÍSTUP K DOMÉNE

Služba Cena bez DPH

Ročný poplatok 600

Administratívny poplatok 200

Manipulačný poplatok

za zmenu registrátora 200

(Pozn.: Väčší zákazníci dostávajú zľavy na ročné poplatky.)

Skratku .sk majú súkromníci

HN 08/01/2007

Autor: van

Exminister dopravy sa na podpis lukratívnej zmluvy nepamätá.

BRATISLAVA - Unikátna internetová doména Slovenska .sk je v rukách súkromnej firmy SK-NIC bez reálnej kontroly štátu. Je to výsledok zmluvy, ktorú bez výberového konania podpísal 5. júna odstupujúci minister dopravy Pavol Prokopovič. "Podpisoval som ich niekoľko denne, vždy však s podpisom sekčných šéfov," povedal.

S takouto formou správy domény nesúhlasia ani odborníci z IT sektora. Vo svete sa viac osvedčil princíp neziskovosti, kde tržby za domény zväčša iba kryjú náklady prevádzkovateľov, tvrdia IT firmy. SK-NIC ročne inkasuje za 110-tisíc domén približne 66 miliónov korún bez DPH. Podľa predstaviteľov spoločnosti tieto tržby im umožňujú dosiahnuť približne dvojmiliónový zisk, ktorý plánujú celý investovať.

Doména .sk sa spoplatňuje od roku 2003, dovtedy bola poskytovaná zadarmo. V čase skomerčenia prevádzky sa o jej správu usilovali viaceré spoločnosti.

Americká korporácia ICANN, ktorá svetové internetové domény prideluje, udelila právo na .sk firme SK-NIC. Podľa Petra Blaasa z konzultačnej firmy DLM sa tak ICANN rozhodla na základe vôle štátu.

van

Doménu .sk prevezme do rúk štát

SME 02/05/2007

Autor: Tomáš Ulej

Slovenskú internetovú doménu 14 rokov spravovala súkromná firma, tento rok sa to zmení. Národnú internetovú doménu bude prvýkrát v našej histórii spravovať štát.

Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií sa na tom ešte vlani v júni dohodlo s doterajším správcom, spoločnosťou SK-NIC. Tá bude systém naďalej zabezpečovať technicky, štát však bude určovať pravidlá systému a SK-NIC kontrolovať.

Cieľom zmeny je podľa dohody "spravovanie internetovej domény najvyššej úrovne .sk v súlade so záujmami vlády Slovenskej republiky". Doteraz bola oficiálnym správcom domény v slovenskom mennom priestore vždy súkromná spoločnosť a štát do jej činnosti nezasahoval.

Požiadavka na prebratie kontroly nad doménou štátom sa však prvýkrát objavila už v rokoch 2002 a 2003, keď došlo k viacerým výpadkom doménového systému a súkromný správca zaviedol napriek protestom používateľov internetu okrem vyšších cien aj nový systém registrácií, ktorý patrí k najzložitejším na svete.

Zmena v lete

O zmenu administratívneho kontaktu pre našu doménu by mal podľa Petra Bíra zo sekcie informatizácie spoločnosti na ministerstve financií štát oficiálne požiadať Medzinárodnú korporáciu pre pridelovanie mien a čísel (ICANN) približne o dva mesiace. SK-NIC bude musieť akceptovať pravidlá vydané štátom, cenu domény si však určí sám.

Jedným z nových pravidiel bude napríklad to, že SK-NIC bude musieť päť percent z vybraných poplatkov venovať na "financovanie projektov v záujme internetovej komunity".

Pribudne komisia

V rámci nového systému vznikne aj komisia, ktorá bude činnosť SK-NIC kontrolovať. "Komisia má podľa zmluvy množstvo právomocí - na akúkoľvek zmenu Pravidiel poskytovania menného priestoru v internetovej doméne .sk je potrebný jej súhlas, takisto schvaľuje prípadnú zmenu cien za prístup k záznamu domény," hovorí Patrik Krauspe, riaditeľ spoločnosti SK-NIC. Po dvoch členoch do komisie nominujú štát a SK-NIC. Novinkou je priame zapojenie internetovej komunity, ktorú budú zastupovať traja ďalší členovia - po jednom spomedzi registrátorov domén, poskytovateľov internetu a používateľov.

Jednotliví členovia komisie ešte neboli určení, aj keď sa v zmluve obe strany zaviazali, že ich vyberú do tridsiatich pracovných dní od jej podpisu. Posledná platná zmluva bola podpísaná v januári. Peter Bíro tvrdí, že na výbere členov sa pracuje.

Systém je zastaraný, musí sa zmeniť

Systém registrácie domén je od jeho poslednej úpravy ustavične pod palbou kritiky internetových používateľov. Vyčítajú mu prehnanú byrokráciu a nepružnosť. Kým zahraničné domény sa zväčša dajú registrovať len vyplnením žiadosti cez web, Slováci musia žiadosti posielat' na papieri a s podpisom overeným notárom.

Nové vedenie SK-NIC sa podľa Krauspeho snažilo väčšinu pripomienok internetovej komunity zapracovať. "Je však potrebné uvedomiť si, že súčasný systém bol zavádzaný v priebehu rokov 2002 až 2003, čo je pri súčasnej dynamike vývoja internetu dosť dlhý čas," hovorí Krauspe.

Jozefovi Drahovskému zo Združenia užívateľov internetu na systéme prekáža najmä nemožnosť dediť domény, ale aj to, že finančné bremeno pri zmene registrátora z dôvodu jeho zániku nesie vlastník domény. Systém podľa neho používateľa príliš administratívne zaťažuje, chýba aplikačné rozhranie pre registrátorov.

Príveľa problémov

Niektoré z Drahovského návrhov SK-NIC akceptoval, Krauspe však v systéme vidí aj ďalšie problémy: "rozhodovanie sporov, špekulatívne registrácie domén, príliš komplikovaný systém právnych vzťahov, nevyužívanie elektronického podpisu či nemožnosť registrácie domén na obdobie dlhšie ako jeden rok".

SK-NIC sa preto rozhodol pripraviť nový návrh systému a zapracovať pripomienky internetovej komunity, ako aj skúsenosti správcov národných domén okolitých krajín, hovorí Krauspe. Nový návrh pravidiel po prerokovaní v riadiacej komisii SK-NIC včas zverejní, "aby sa k nemu mohol vyjadriť každý, kto bude mať záujem konštruktívne prispieť k diskusii o správe internetovej domény .sk," dodáva Krauspe.

História národnej domény

1993 - 2002 - Národnú doménu prevádzkuje firma EUnet na zariadeniach, ktoré kúpila akademická sieť SANET. Domény sa registrujú zadarmo, no výhradne na mená právnických osôb.

2002 - EuroWeb, ktorý v roku 2000 odkúpil firmu EUnet, spúšťa nový systém, ktorý sa stretne s veľkou kritikou, je príveľmi byrokratický. Na registrovanie domény je napríklad potrebný notársky overený podpis. Firma vyberá za každú doménu ročný poplatok 600 Sk.

September 2003 - Po chybe u správcu domény prakticky na dve hodiny prestali byť dostupné všetky stránky na slovenskom internete.

Február 2006 - EuroWeb sa premenoval na SK-NIC, a. s.

2007 - štát má získať do vlastníctva národnú doménu, SK-NIC zostane technickým správcom. Vznikne komisia zložená zo zástupcov štátu, SK-NIC a internetovej komunity.

.SK

SK-NIC, a.s.,
Borská 6, 841 04 Bratislava
tel.: +421 2 350 350 30
fax: +421 2 350 350 39
e-mail: hostmaster@sk-nic.sk

www.sk-nic.sk

